

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: d. Kummer Ákos) által képviselt felperes neve Mozgalom (felperes címe.) felperesnek - a Kosik Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Kosik Kristóf) által képviselt I.rendű alperes neve Online Szerkesztősége (I.rendű alperes címe.) I. rendű és a II.rendű alperes neve Kiadó Kft. (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. szeptember 12. napján meghozott 69.P.22.956/2018/8/I. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 9. sorszám alatt előterjesztett és 11. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.500 (tizenkétezer-ötszáz) forint + áfa perköltséget, és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A II. rendű alperes üzemeltetésében álló ...hu internetes oldalon az I. rendű alperes szerkesztésében 2018. július 25-én „Újabb tartozás a ... számláján" címmel, „A párt lassan eléri az egymilliárd forintos adósságot" alcímmel jelent meg egy közlemény. Ebben arról számoltak be, hogy ... beismerte, miszerint több mint százmillió forinttal tartoznak egy cégnek. Felelevenítették, hogy a felperesi párt milyen előzmények miatt került nehéz anyagi helyzetbe és ... két héttel korábbi ... adásban elhangzott nyilatkozatát is idézték, melyben határozatlanul nyilatkozott a plakáthelyekkel kapcsolatos szerződések tartalmáról. Az ugyanezen hírportálon korábban megjelent, a felperesi párt igazgatójától származó nyilatkozatra is kitértek, amelyben arról beszélt ..., hogy a plakátkampány mennyibe került és arra, hogy ... szóvivő arról számolt be, a bérleti díj kifizetésére hitelt vettek fel. Szembe állították ezt a nyilatkozatot a pártelnök azon közlésével, hogy a felperes a saját számlavezető bankjától sem kapott hitelt. A cikkíró szerint, bármennyit is kell fizetnie a felperesnek azt már nem ...nak, hanem ...nak kell teljesítenie. A továbbiakban részletezte a plakáthelyek bérbeadására vonatkozó szerződéseket, majd arra tért vissza a szerző, hogy az Állami Számvevőszék (ÁSZ) július elején a korábban kiszabott büntetést elkezdte behajtani, további bírságot is kell fizetnie a felperesnek és a Magyar Posta is vár a hatvanmilliós követelése megfizetésére. A cikk végén „Folytatódik a Kálvária" alcímmel a ... beszámolójáról tettek említést oly módon, hogy annak ÁSZ ellenőrzése jövő év áprilisában készül el azonban előzetesen már lehet annyit tudni, hogy „az adományok felhasználásánál, valamint a hiteltételnél valami nem stimmel.

Előbbinél minimum nyolcvanmillió forint hiányzik, miután az ÁSZ-bírságra összegyűjtött százmillió forintot a párt vezetői szerint kampánycélokra költötték, a beszámolóban viszont csak ennek töredékét tüntették fel. Kétséges egy 84 millió forintos hitel eredete is, hiszen ... pártelnök pár hete arról beszélt, egy banktól sem kaptak kölcsönt. Vagyis, nem kizárt, hogy mire a ... kilábal az anyagi csődből, minden kezdődik előlről."

A felperes az alperesekhez 2018. augusztus 9-én kérelmet juttatott el, mely szerint annak közzétételét kérte helyreigazításként, hogy „[a] 2018. július 25-én „Újabb tartozás a ... számláján” címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a felperes neve Mozgalom kampánybeszámolójából minimum nyolcvanmillió forint hiányzik, a párt által kapott adományoknak a kampánybeszámolóban csak a töredékét tüntették fel, illetve azt is, hogy a kampánybeszámolóban kétséges egy 84 millió forintos hitel eredete.

A valóság ezzel szemben az, hogy a felperes neve Mozgalom a számára 2017-ben nyújtott adományokat a 2017-es beszámolójában, illetve a választási kampányidőszakban kampánycélra érkezett adományokat a választási kampánybeszámolójában feltüntette. A 2018-ban a kampányidőszakon kívül érkezett adományokat pedig a párt 2018. évi, 2019-ben elkészítendő beszámolójában kell majd csak szerepeltetnie. A kampánybeszámolóban 84 millió forintos hitelként írt tétel olyan szállítói követelés, amelyet azon a soron kell nyilvántartani. Ezen körülményekről pedig a párt korábbi közleményeiben tájékoztatta is a közvéleményt."

A kérelemben foglaltaknak az alperesek nem tettek eleget, ezért a felperes 2018. augusztus 28. napján előterjesztett keresetlevelében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1), 496. § (1) és a 499. § (1) bekezdései, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi. CIV. törvény (Smtv.) 12. §-a, valamint a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma PK 13. számú állásfoglalás alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest arra, hogy az általa szerkesztett www....hu portálon 24 órán keresztül önálló hírként, az eredetivel azonos helyen és betűszedéssel, a főoldalon „Helyreigazítás az »Újabb tartozás a ... számláján« című cikk miatt” címmel, majd azt követően az ott 2018. július 25-én „Újabb tartozás a ... számláján” címmel megjelent cikk címe alatt, a szövege előtt, amíg a cikk a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 5 napon belül tegye közzé a kérelmével megegyező tartalmú helyreigazító közleményt. A II. rendű alperest a perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Előadta, hogy az I. rendű alperes által közzétett tényállítások valótlanok, a cikk PK 12. számú állásfoglalás mentén történő értelmezése szerint az I. rendű alperes azt a tényt állította, hogy a kampánybeszámolóból bizonyos összegek hiányoznak, azaz a felperes jogsértő kampánybeszámolót tett közzé. Hivatkozott arra, hogy a kampánybeszámoló 3.1.1. pontja szerint az állami támogatás kampányidőszakbeli felhasználása megtörtént, és a saját források között szerepelnek a kampányidőszakon kívül juttatott, de ezen időszak alatt elköltött olyan adományok, melyeket nem nevesítetten és kifejezetten kampány céljára juttattak az adományozók.

A 2017. évi adományokat a 2017. évi kimutatás tartalmazza, míg a 2018. évben kampányidőszakon kívül és az alatt érkezett juttatások meg fognak jelenni a 2019. évben elkészítendő, 2018. évi kimutatásban. A kampányidőszak alatt érkezett adományok pedig külön a kampánybeszámolóban is feltüntetésre kerülnek.

Kifejezetten vitatta, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának védelme okán a róla közölt valótlan tényállításokra is kiterjedne tűrési kötelezettsége. A tényt állító személy jóhiszemősége esetén is csak abban az esetben állapítható meg a jogsértés hiánya, ha az állítás valótlanságáról a szerkesztőség jóhiszemű magatartása és szakmai kötelezettségeinek megtartása mellett sem tudott. A „hitel” eredetét sem tartotta kétségesnek, az ugyanis szállítói tartozást takar, az pedig a kimutatásban és a kampánybeszámolóban is szerepel.

Kiemelte, hogy az I. rendű alperes július 11. és július 12. napján megjelent, hasonló tárgyú cikkeire még azonos napokon sajtónyilatkozatban reagált, tagadva a róla nyilvánosságra hozott valótlan tényállításokat.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Védekezésük több irányú volt. Hivatkoztak arra, hogy a cikk társadalmi-politikai vitát dolgoz fel, melynek alapján a PK 12. számú állásfoglalás III. pontjában írtakra tekintettel helyreigazítás nem kérhető. Az I. rendű alperes közölte, hogy az ÁSZ vizsgálata folyik, s attól 2019 áprilisáig nem várható eredmény, azonban a kampánybeszámoló elkészítésének szabályai ismeretében az újságírótól nem várható el, hogy az ÁSZ vizsgálat eredményének ismerete hiányában nyilatkozzék, hogy a beszámoló helyes-e; ezért csak a jogszabályok és a feltárt tények ismeretében nyilvánított véleményt, vont le következtetést.

A sérelmezett tartalmat a felperessel szemben nem tényállításnak, hanem valós tényeken alapuló, okszerű következtetésnek minősítették. E körben ... 2018. június 20-i televíziós nyilatkozatára, ... pártelnök 2018. július 10-i nyilatkozatára hivatkoztak, továbbá arra, hogy a felperes kampánybeszámolóját utóbb módosította.

A párt részére folyósított hitellel kapcsolatosan kiemelték ..., valamint ... 2018. július 12. napján az ...-TV-ben tett nyilatkozatának ellentmondásos voltát, továbbá azt hogy a felperes kampánybeszámolóját a 60 napos határidőn túl korrigálta, így álláspontjuk szerint az I. rendű alperes alappal jutott arra az okszerű következtetésre, hogy a hitel „nem stimmel,” annak „eredete kétséges,” mely megfogalmazás egyértelműen értékítéletre utal. Hivatkoztak arra, hogy a hitel jellegének megfogalmazásból eredő pontatlanság olyan lényegtelen tévedés, ami miatt helyreigazítás ugyancsak nem kérhető. Annak összecszerúsége tárgyában a cikk megírásának időpontjában ismeretes és ellentmondó információkra hivatkozott, amelyek miatt a tényszerű pontosság az újságírótól sem követelhető meg.

Hivatkoztak arra is, hogy a felperes, mint politikai párt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:44. §-a alapján fokozott tűrési kötelezettséggel bír. Utaltak a az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.), 57/2001. (XII. 5.), 7/2014. (III. 7.) és 13/2014. (IV. 18.) számú AB határozataiban foglaltakra is.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét túlnyomó részben alaposnak találta és kötelezte az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett www....hu portálon 5 napon belül oly módon tegyen közzé helyreigazítást, hogy az a közzétételtől 24 órán keresztül önálló hírként, az alább megjelölésre kerülő eredeti cikkel azonos helyen és betűszedéssel, a főoldalon „Helyreigazítás az »Újabb tartozás a ... számláján« című cikk miatt” címen legyen elérhető; továbbá a 2018. július 25-én „Újabb tartozás a ... számláján” címmel megjelent cikk címe alatt, annak szövege előtt a cikk elérhetőségével azonos, de legalább 30 napos időtartamban is elérhető legyen az a közlemény, hogy Helyreigazítás:

A 2018. július 25-én „Újabb tartozás a ... számláján” címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a felperes neve Mozgalom kampánybeszámolójából minimum nyolcvanmillió forint hiányzik, a párt által kapott adományoknak a kampánybeszámolóban csak a töredékét tüntették fel, illetve azt is, hogy a kampánybeszámolóban kétséges egy 84 millió forintos hitel eredete.

A valóság ezzel szemben az, hogy a ... 2018. július 13. napján kelt kampánybeszámolójának 3.1.2. pontjában szereplő egyéb források között választási célra kapott adományként a kampányidőszakban juttatott és kampánycélra fordított adományokat tünteti fel, a kampányidőszakon kívül juttatott, de a kampányidőszakban kampánycélra felhasznált adományok a saját források tételben szerepelnek; az e pontban hitelként megjelölt összeg a Magyar Posta Zrt. felé fennálló fizetési kötelezettségen felül más szállítók felé fennálló kötelezettséget foglal magában, bankhitelből származó kötelezettséget azonban nem.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte a II. rendű alperest, hogy külön felhívásra

fizessen meg a Magyar Államnak 18.000 forint illetéket és megállapította, hogy a további 18.000 forint illetéket a Magyar Állam viseli.

Kötelezte továbbá a II. rendű alperest, hogy 5 napon belül fizessen meg a felperesnek összesen 69.850 forint perköltséget.

Elsősorban azt rögzítette, hogy az a perben nem volt vitatott, hogy a felek a Pp. 495. § (1) és a 496. § (1) és (3) bekezdéseiben, valamint az Smtv. 12. §-ában írt határidők betartása mellett jártak el, és az ellenkérelem is megfelelt a 497. § (3) bekezdésében írt kritériumoknak.

A sérelmezett cikk az ÁSZ bírságának az előzményeiről és következményeiről számolt be, azt vegyítve a kampányidőszak alatt felmerült plakátkampány-költségek adataival. Ennek során kifejezetten adatokat, információkat közölt a felperesről majd ezeket követően tette közzé a kérelemmel érintet szövegrészt, amelyben az ÁSZ jelentésének 2019. áprilisi megjelenését előrebocsátva olyan tényeket állított, melyek az objektív valósággal azonosíthatók, ezért az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint alapot adhatnak a helyreigazításra.

Az a megállapítás, hogy a kampánybeszámoló két tétele „nem stimmel” a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint annyit jelent, hogy az nem felel meg a valóságnak, valótlan, jogellenes. A cikket a PK 12. számú állásfoglalásban meghatározott kritériumok szerint értelmezve az adományok rovatban a valóságnál legalább 80 millió forinttal kisebb összeg feltüntetése és a hitelként feltüntetett összeg kétséges volta azt tartalmazza, hogy a felperes a bírság ellenére ismét jogellenesen járt el, ugyanis a kampánybeszámolóját nem a valóságnak megfelelően készítette el. Mindezek tekintetében az I. rendű alperest terhelte a bizonyítás mely kötelezettségének nem tett eleget. Az ÁSZ jelentése ugyanis még jelenleg sem ismert, a 2013. évi LXXXVII. törvény 9. § (1) bekezdésén túlmenően pedig egyetlen jogszabályi rendelkezés sem ad részletesebb útmutatást a kampánybeszámoló formájára és tartalmára vonatkozóan, ezért határozottan állást foglalni annak megfelelő voltával kapcsolatosan jelenleg nem lehet.

Az alperes védekezése, ami szerint a rendelkezésre álló adatokból, ismeretekből okszerűen fogalmazta meg a sérelmezett állításait nem eredményezheti a kereset elutasítását.

... és ... nyilatkozatai ugyanis csupán azt bizonyítják, hogy az ÁSZ-bírságra gyűjtött adományt a felperes a kampányra költötte, de maga az I. rendű alperes sem állította, hogy a kampány alatt vált az ÁSZ-bírság esedékessé. A plakátszerződések esedékességét kifejezetten a kampányidőszak utáni időpontban jelölte meg és nem állította, hogy ezen szerződéseket (akár részben) a felperes a kampányidőszak alatt teljesítette, miközben a korrigált kampánybeszámolóban szereplő, jelen per szempontjából releváns tételek nagyságrendileg változatlanok maradtak.

... tanú magyarázatot adott arra, hogy a párt részére juttatott adományok részben adományként, részben saját forrásként kerültek feltüntetésre ennek helytálló volta jelenleg nem eldönthető.

A hitellel kapcsolatosan osztotta azt a felperesi álláspontot, hogy a cikk alapjául szolgáló fogalmak, szakkifejezések pontos értelmezése, és a valóságnak megfelelő, helyes használata az I. rendű alperes feladata. Az újságíró számára nyilvánvalónak kellett lennie, hogy egy beszámoló „hitel” rovata nem bankhitelt, hanem általánosságban tartozást takar, és maga az I. rendű alperes tette a per anyagává saját cikkeit, melyek szerint tudomása volt a felperesnek a Magyar Posta Zrt. felé fennálló tartozásáról, annak nagyságrendjéről is.

Összevetve ..., ... és ... nyilatkozatait, a tanúvallomást, továbbá magát a felperesi kampánybeszámolót, azokból az a következtetés vonható le, hogy a cikk arról számolt be, hogy „egy 84 millió forintos hitel eredete kétséges.” Ugyanakkor az alperes saját ismeretei szerint is a felperesnek fennállt tartozása a kampány alatt a Posta felé lehet, hogy volt olyan bankhitele, mely 2014. évet megelőzően létrejött szerződés alapján a kampányidőszak alatt is törlesztésre került, és a Posta felé fennálló tartozáson felül fennállt a ...kal szemben egyéb szállítói követelés is. A kampánybeszámoló hitel rovatában egyetlen összeg szerepelt, a felperes annak egyes tételeit e

helyütt nem tüntette fel.

Mindezek alapján az I. rendű alperes nem vonhatta kétségbe alappal a 84 millió forintos nagyságrendű teljes „hitel” tétel valóságát.

Nem fogadta el azt az alperesi védekezést sem, hogy a sérelmezett közlések társadalmi-politikai vitában megfogalmazott vélemények lennének, hamis tényállítások tüzésére pedig a felperes a Ptk. 2:44. § alapján sem kötelezhető.

A felek pernyertességének arányát egyenlőnek ítélte figyelemmel arra, hogy a kereset kiterjedt a valótlán tényállításokkal szemben a való tények közzétételére is, ezen kérelme azonban nem volt teljesen helyénvaló. A cikk ugyanis nem szólt sem a 2017., sem a 2018. évi „beszámolóról,” kizárólag csak a 2017. évi kampánybeszámolóról. Mivel a hivatkozott törvény 9. § (1) bekezdésén kívül nincs jogszabályi előírás arra vonatkozóan, milyen forrást pontosan milyen címeken kell nyilvántartani, és erre vonatkozóan csak a 2019. áprilisi ÁSZ-jelentés adhat eligazítást, a felperes is csak állította, de nem bizonyította, hogy az adott tételt mely soron kell nyilvántartani.

Ere is tekintettel a megfizetendő illetékről a Pp. 199. § (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy az a felperes és a II. rendű alperes egymásközt egyenlő arányban kötelesek megfizetni. Mivel a II. rendű alperes költségjegyzéket nem terjesztett elő [Pp. 81. § (5) bekezdés], ezért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és 4/A. § (1) bekezdése szerinti ügyvédi munkadíj megfizetésére kizárólag a II. rendű alperest kötelezte.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték, hogy a bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a keresetet utasítsa el, mert az megalapozatlan és jogszabálysértő. Fenntartották, hogy a cikk társadalmi-politikai vitát dolgoz fel, az a felperes anyagi nehézségeit feldolgozó cikksorozat soron következő darabja volt. Ezt egyértelművé teszi a cím és a lead megfogalmazása, amikor „újabb” eseményekre utal, ismerteti a plakátszerződések lényeges elemeit, a felperes részéről megnyilatkozó vezetők közléseit, az ÁSZ bíróságra okot adó körülményeket. A következő blokk arról szól, hogy a szerződéses konstrukció miatt érte meg ... cégeinek, összefoglalja a felperes tartozásait. Az utolsó bekezdésben azzal, hogy valami „nem stimmel” a beszámolóval kapcsolatos ellentmondásokra utal vissza, mert ha az ÁSZ vizsgálat szabálytalanságot tár fel, úgy nem kizárt, hogy mire a korábbi anyagi csődből ki is lábal a felperes minden előről kezdődik. Az alapul fekvő információkat korábbi sajtómegjelenések - a 2018. július 11-én „Még a ...nak sem világos hova tűnt a párt pénze” címmel és a 2018. július 12-én „Nem stimmel a ... kampánybeszámolója” címmel megjelent cikkek - már részletesen tartalmazták, azok megismétlése jelen cikkben nem volt szükséges.

Különösen fontos társadalmi érdek a pártok gazdálkodásának átláthatósága, ennek megvitatása, ezen belül a felperes által gyűjtött adományok felhasználásával kapcsolatos megszólalások a közérdeklődés homlokterében álltak. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen jutott arra a következtetésre, hogy ennek ellenére a perbeli téma nem közügy.

Fenntartotta azon védekezését is, hogy a felperes által sérelmezett közlések olyan vélemények, okszerűen levont következtetések, amelyekkel összefüggésben az Smtv. 12. § (1) bekezdése értelmében sajtó-helyreigazítás nem kérhető. A közlései a köznyelvben használatos és a vélemények kifejezésére alkalmazott megfogalmazásban jelentek meg. Határozott állításokat nem szokás a „nem stimmel,” a „minimum” hiány, a „töredék” vagy a „kétséges” szófordulatokkal előadni. Az alapul fekvő adatok pedig a korábbi cikkekből egyértelműen megállapíthatók. Az pedig a cikkből egyértelműen kitűnik, hogy a beszámoló helyességével kapcsolatosan a döntésre jogosult szerv jelentése még nem ismert, ezért az annak tartalmára utaló alperesi közlés kizárólag csak felételezés lehet. Utalt e körben a PK 12. számú állásfoglalásra is, miszerint a perbelihez hasonló viták során

olyan tényközlések sem adnak alapot sajtó-helyreigazításra, amelyek valótlannak bizonyulnak, de a rendelkezésre álló előzményi adatok alapján fogalmazódtak meg.

A vélemények megítélése vonatkozásában hivatkozott a Ptk. 2:44. §, az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.), 57/2001. (XII. 5.), a 13/2014. (IV. 18.) és 7/2014. (III. 7.) AB határozatok egyes rendelkezéseire.

Sérelmezte az elsőfokú bíróság által a felperesnek megítélt perköltség összegét is, mert azt eltúlzottnak tartotta figyelemmel arra is, hogy a felperes hasonló tartalmú más cikkel kapcsolatosan is terjesztett elő helyreigazítási kérelmet és keresetet is. Emiatt a kereset megírására és az ellenkérelem tanulmányozására felszámított 9 munkaóra eltúlzott.

A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdés a), c) pontjai és (4) bekezdésében jelölte meg.

A másodfokú eljárás vonatkozásában 12.500 forint+ áfa munkadíj felszámítására vonatkozóan terjesztett elő költségjegyzéket.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Nem vitatta, hogy az alperesi közlések a felperes közéleti tevékenységét érintették, ez azonban önmagában nem jelenti azt, hogy azokat kizárólag véleményként lehetne értékelni. Valótlan tényállítások ebben a közegben is helyreigazítandók.

Az a közlés, hogy valamely kötelezően készítendő iratban a kötelezett valamit nem tüntet fel, vagy valaminek az eredete nem beazonosítható, kétséges olyan kijelentések, amelyek egzakt módon igazolhatók. Erre az alperes kísérletet sem tett. Az alperes a pénzügyi beszámoló helyessége körében fejthet ki véleményt, ebben az esetben azonban az ezt tartalmazó közleményből ki kell derülnie az erre vezető okoknak, tényeknek. A témában értekező újságírónak a beszámoló elkészítésére vonatkozó szabályokkal, az abban alkalmazott fogalomrendszerrel tisztában kell lennie, ennek hiánya a terhére esik. Ezen túlmenően a felperes az alperesi cikk megjelenése előtt több közleményt is kiadott, amelyekben foglaltakra a cikk írója egyáltalán nem volt tekintettel, azokat meg sem említette.

Hivatkozott arra is, hogy a perben kihallgatott ... tanú vallomását az alperes minden értékelhető ok nélkül nem vette figyelembe annak ellenére, hogy a tanúvallomás kirekesztésére semmilyen indok sem áll fenn.

Az elsőfokú eljárásban megállapított ügyvédi munkadíj összegére vonatkozóan észrevételezte, hogy e körben a felperesi igény az alperes előtt az ítélet meghozatala előtt is ismert volt, azzal szemben korábban kifogást nem terjesztett elő.

A másodfokú eljárásban 12.500 forint+áfa összegű ügyvédi munkadíj felszámítására vonatkozóan terjesztett elő költségjegyzéket.

A fellebbezés nem alapos.

Az alperesi fellebbezésre tekintettel a másodfokú bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság eljárása szabályszerű volt-e, a perben a bizonyítás eredményét okszerűen értékelte-e, vagy ennek hiányosságai miatt szükséges-e a tényállás módosítása vagy kiegészítése, vagy indokolt-e a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést levonni, azokat másként minősíteni [Pp. 369. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a) és c) pont].

Az alperesek fellebbezésükben az elsőfokú eljárás szabályszerűsége tárgyában érveket, indokokat nem terjesztettek elő, a másodfokú bíróság sem tapasztalt a rendelkezésre álló iratok alapján olyan körülményt, mely az eljárás valamely hiányára utalt. Az alperesek a másodfokú bíróság felülbírálati jogköreként a Pp. 369. § (4) bekezdésére is utaltak, az anyagi pervezetés hiányosságaira azonban a fellebbezés nem tért ki, ezért e körben a másodfokú bíróság vizsgálatot nem folytatott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást kellő mértékben feltárta, az alkalmazandó jogszabályok körét helyesen állapította meg. Mind a peres felek, mind az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a perbeli cikket a PK 12. számú állásfoglalás alapján kell értékelni. A sérelmezett közléseket a tágabb és szűkebb szövegkörnyezet figyelembevételével kell értelmezni.

Ennek alapján a másodfokú bíróság nem értett egyet azzal az alperesi érveléssel, hogy a perbeli írás egy cikksorozat része, az előzményi adatokat, körülményeket nem szükséges megismételni. Ilyen körülményre ugyanis a cikkből nem lehet következtetni. Önmagában az, hogy a felperes anyagi ügyeivel, a plakáthely-szerződésekkel, az ÁSZ eljárásával és határozatával kapcsolatosan korábban az I. rendű alperes szerkesztésében több hír is megjelent, nem jelenti azt, hogy azok szerves egységet, cikk-sorozatot képeznének. Egy párt ügyeiről való rendszeres tájékoztatás nem jelenti azt, hogy ezek az írások egymásra épülnek, egy nagyobb egység egyes részeit jelentik. Az alperes által a címben és a leadben hivatkozott kifejezések csak azt takarják, hogy a felperessel kapcsolatos újabb információt tesznek közzé. A felperes által sérelmezett közlések pedig éppen ezen új információt érintőek voltak.

A cikknek az alperes által a fellebbezésben felvázolt tagoltságát figyelembe véve az első két blokkban ugyan szerepelnek tényszerű adatok, információk, melyekkel kapcsolatosan a felperes kifogást nem terjesztett elő, a harmadik - és a sérelmezett közléseket tartalmazó - blokk nem ezen információkból levont következtetést tartalmaz. Új ismeretként számol be a felperes kampánybeszámolójáról, beszámolójáról, az ÁSZ még nem ismert jelentéséről anélkül, hogy bármilyen kötődést mutatna a korábban felvázoltakkal. Semmiféle logikai elemzés nem végezhető el arra vonatkozóan, hogy milyen tényekből vonta le az újságíró azt a következtetést, hogy valamilyen hiba, hiányosság található - „valami nem stimmel” - a beszámolóban az adományok felhasználása és a hitelfeltüntetésénél, ezért az erre vonatkozó közlés csak tényállításnak minősíthető.

Az adományok vonatkozásában az alperes ennek alátámasztásául határozottan és egyértelműen azt állította, hogy legkevesebb 80 millió forint hiányzik, amit azzal magyarázott, hogy az ÁSZ-bírságra összegyűjtött százmillió forintot a felperes kampánycélokra fordította, a beszámolóban azonban ennek csak töredékét tüntette fel. Ezen állítás valósága csak abban az esetben állapítható meg amennyiben jogszabály, útmutató vagy valamely módszertan alapján egyértelműen állást lehet foglalni abban a kérdésben, hogy ezt az adományt az alperes által érintett beszámolóban fel kellett tüntetni, pontosan melyik rovatban, milyen módon stb. E körben azonban bizonyítást az alperes nem ajánlott fel, maga is arra hivatkozott, hogy a jogszabályi környezet határozatlansága okán erre a kérdésre csak a 2019 áprilisában megismerhető jelentés adhat választ.

A 84 millió forintos hitel esetében a cikk írója ... nyilatkozatára utalással azt állította, hogy ez a tétel kizárólag pénzügyi kölcsön lehet. Ez egyértelműen olyan ténybeli tévedés, ami az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján helyreigazítás tárgya lehet. Nem értett egyet e körben a másodfokú bíróság azzal az alperesi érveléssel, hogy e körben a pontatlanság a felperes megítélését nem befolyásoló ténybeli tévedés. A cikk ezen állítása ugyanis kifejezetten arra utal, hogy a felperes szándékos szabálytalanságot követett el a beszámoló előterjesztése során, ami egy olyan írásban, ami a felperes ÁSZ bírsággal történő megbüntetésére helyezi a hangsúlyt, olyan lényeges körülmény, ami egy újabb bírság kiszabásának indokaként jelenik meg. Ez a körülmény pedig egyértelműen indokolja a felperes azon igényét, hogy az alperes a valótlan tényközlés tekintetében a valós tényekről a

közvéleményt tájékoztassa.

Az alperes azon érvelésével szemben, miszerint olyan tényközlések sem adnak alapot sajtóhelyreigazításra, amelyek valótlanak bizonyulnak ám a rendelkezésre álló előzményi adatok alapján fogalmazódtak meg, a másodfokú bíróság a felperesi ellenkérelemben foglaltakkal az alábbiak szerint értett egyet. Azt a felperes sem vitatta, hogy a perbeli cikk olyan ügyet érintett, amelyet a társadalom tagjai széles körben tárgyaltak az adott időszakban. Egy párt gazdálkodása egyébként is olyan közügy mellyel kapcsolatban a sajtónak jelentős szerepe van abban, hogy a társadalom tagjai a legszélesebb körben értesülhessenek az aktuális eseményről, ezért a perbeli írás során a véleményszabadság csak igen szűk keretek között korlátozható. Az ilyen megszólalások megítélése során az Alkotmánybíróság mércéje szerint egyes, utóbb valótlanak bizonyuló tényállítások miatt sem vonható felelősségre a sajtószerv.

A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme ugyanis mind a közügyekben megfogalmazott értéktételekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. Egyfelől a demokratikus jogállam intézményeinek és a demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája a társadalom tagjainak, az állampolgároknak, valamint a sajtónak olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. Másfelől a tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekében {7/2014. (III. 7.) AB határozat [50]}.

Ehhez azonban az szükséges, hogy a szólásszabadsággal élő megfelelő körültekintéssel járjon el, közlései közzététele előtt - különösen tényállítások esetében - tegyen meg mindent a valóság feltárása érdekében. A perbeli esetben az alperes javára nem írható ilyen eljárás. Az alperesek által is előzményként hivatkozott két írás után ugyanis a felperes július 11-én és július 12-én is közleményt adott ki, melyben mind az adományok beszámolóban való feltüntetésével, mind a hitel tekintetében a ...hu internetes oldalán közzétette a valóság felderítéséhez figyelembe vehető információkat. Természetesen az alperes ezekkel szemben fogalmazhat meg véleményt, tárhat fel adatokat, kutathat fel információkat. A perbeli esetben azonban az alperes meg sem említette cikkében a felperesi álláspontot, azt nem értékelte. Ebből viszont az következik, hogy a Pp. 495. § (2) bekezdés c) pontja alapján legkésőbb jelen per során kellett volna a valóságot alátámasztó bizonyítékait felsorakoztatni, erre azonban nem került sor.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről és összegéről is az ítéletben helyesen megjelölt jogszabályoknak megfelelő döntést hozott. A felperes perköltségigénye nem volt eltúlzott még akkor sem, ha hasonló tényállás mellett más hasonló perben is előterjesztett keresetet. A hasonló jellegű perekben a ténybeli azonosság ellenére is szükséges írásonként vizsgálni a közléseket, amelyek sokszor természetsszerűleg nem azonosak. Ilyen elemzés, figyelemmel az esetenként eltérő alperesi ellenkérelmekre hosszabb időt is igénybe vehet.

Mindezek alapján nem volt ok az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, mert nem merült fel olyan körülmény, ami az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységének elégtelenségét alátámasztotta volna, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 364. § utaló szabálya alapján

alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján köteles a II. rendű alperes megfizetni a felperesnek az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

, 2019. január 9.

. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró